

FNÞFRY

Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

December 2021

Jaargang 15 – nummer 1

Dag beste leden,

De vorige editie van de Futhark begon met een terugblik op een jaar waarin een virus ons in de greep hield. Waren we toen nog in de veronderstelling dat het in 2021 heel anders zou zijn, de werkelijkheid is toch nog anders. Ook hoopten we in de loop van 2021 de activiteiten weer te kunnen oppakken. Na de zomer kwam het bestuur bij elkaar en was vol goede moed. De eerste activiteit hadden we gepland op 24 november. Helaas werd het in de late herfst weer minder positief met besmettingscijfers en moest ook de aangekondigde lezing van Femke Roobol weer worden afgezegd. Hetzelfde ging het met de Zweedse kerstmarkt. Twee weken nadat we ons aangemeld hadden om met een stand in de Suikerfabriek te staan (leuk, weer mensen ontmoeten en de vereniging promoten!!), kregen we bericht dat het toch niet door kan gaan. Bij de sectie Zweeds werd alweer nagedacht over een Luciaviering en vroeg men om onze medewerking. En ook die viering kon geen doorgang vinden.

Er zit dus niets anders op dan met zijn allen nog een tijdje vol te houden en te blijven hopen op betere tijden.

Het is u misschien opgevallen, maar we hebben dit jaar geen verzoek gedaan voor het betalen van de contributie. We hebben besloten dat het jaar 2021 voor u gratis is. Voor 2022 zal Frank u weer een verzoek doen om contributie te betalen.

In deze uitgave van de Futhark kunnen we dus geen terugblik geven op de lezingen van het afgelopen jaar. En ook durven we het ook niet aan om iets over de activiteiten in 2022 te zeggen. Uiteraard houdt u de lezingen die we hadden gepland nog te goed.

Misschien hebt u nog meegekeken met de livestream op 9 december van de Zweedse ambassade die traditiegetrouw een mooie kerstboom aanbood aan de stad Den Haag. Wat er met de kerst kan en mag is op dit moment nog onzeker.

In deze Futhark vindt u wel de jaarstukken van de Algemene Ledenvergadering die we helaas ook dit jaar niet hebben gehouden. Verder natuurlijk de rubriek "Het favoriete Scandinavische ..." van een van onze leden, Veronica Miog uit Amsterdam. Zij geeft een beeld van haar favoriete Scandinavische boeken, woorden, gerechten etc. Ook het recept van de Drømmekage van Veronica hebben we geplaatst in deze Futhark.

Ook besteden we aandacht aan een heruitgave van het boek 'De Vader', van August Strindberg, doen we verslag van de uitreiking van de Amy van Markenprijs en hebben we een bijdrage van Petra Broomans over een Zweedse brief uit 1926.

En ook nu weer vindt u een aantal door ons uitgekozen films en series waarvan we denken dat u ze ook leuk vindt om te kijken.

Voor nu wensen we u fijne kerstdagen toe, een goede gezondheid en nog een dosis uithoudingsvermogen.

We hopen van harte dat we u in 2022 weer terug zullen zien.

Met vriendelijke groeten,

Christa Nagel, voorzitter Scandinavische Vereniging Groningen
Mede namens Petra Broomans, Frank Houwaard en Geja Staal.

Algemene ledenvergadering

Dit jaar hebben we helaas geen ALV kunnen houden. Dat betekent ook dat u geen jaarverslag en financieel overzicht van ons hebt gezien – dat maken we goed door deze stukken hier te publiceren. Vragen of opmerkingen naar aanleiding hiervan kunt u altijd aan ons laten weten. We hopen dat volgend jaar de omstandigheden beter zijn, en dan willen we in april of mei een ALV organiseren waar we de afgelopen twee jaren bespreken.

Graag tot dan!

Frank Houwaard, penningmeester en secretaris

Jaarverslag van de Scandinavische Vereniging Groningen over het kalenderjaar 2020

Bestuur en leden

Het bestuur van de Scandinavische Vereniging Groningen bestond dit jaar evenals vorig jaar uit voorzitter Christa Nagel, secretaris/penningmeester Frank Houwaard, en leden Geja Staal en Petra Broomans. Het aantal leden aan het eind van 2020 bedroeg 84, een afname van negen - helaas heeft ook de corona-crisis een aantal leden doen afhaken.

Vergaderingen

Het bestuur overlegde dit jaar uitsluitend via mail, whatsapp en telefoon. De ALV moest afgelast worden omdat bijeenkomsten met meerdere personen het grootste deel van het jaar niet toegestaan waren.

Georganiseerde lezingen en activiteiten [aantal bezoekers]:

21 januari	Film Babettes gæstebud [16]
28 februari	De bouw van vikingschepen, door Björn von Ubisch [18]

Vanaf maart hebben wij geen activiteiten meer kunnen organiseren vanwege de corona-pandemie waar de wereld in terecht gekomen was. In oktober hebben we nog geprobeerd een gezamenlijk bezoek aan de film 'I am Greta' te organiseren, maar de meeste leden durfden dit nog niet aan en de deelname was dan ook miniem. Voor het organiseren van online-verenigings-bijeenkomsten was te weinig belangstelling om deze door te laten gaan.

Samenwerking

De Scandinavische Vereniging Groningen streeft er naar zoveel mogelijk samen te werken met organisaties met vergelijkbare doelstellingen. Ook dit jaar stonden deze contacten op een laag pitje en is het niet tot concrete samenwerkingsprojecten gekomen.

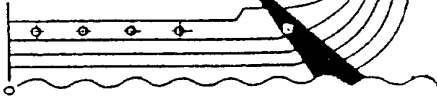
Publiciteit

Via onze website, Facebook en Twitter hebben we zo goed mogelijk onze (weinig) activiteiten bekend gemaakt. In december verscheen het 19e nummer van ons verenigingsblad Futhark, met daarin een terugblik op het afgelopen jaar, een aantal vaste rubrieken en de (nog zeer onzekere) plannen voor het komende jaar.

Exploitatierkening 2020		Scandinavische Vereniging Groningen	
Inkomsten		Uitgaven	
Contributies	1042,50	Administratie	30,43
Rente spaarrekening	-	Bankkosten	134,86
Entreegeld	28,00	Porto	68,80
Verkoop boeken	-	Activiteiten en lezingen	174,40
		Publiciteit	161,02
		Futhark € 70,99	
		Website € 90,03	
		Abonnement (Nordic)	24,99
		Lief en leed	-
		Markten (kraam)	-
		Saldo	476,00
Totaal	€ 1070,50	Totaal	€ 1070,50

Balans per 31 december 2020					
Debet	31-12-2019	31-12-2020	Credit	31-12-2019	31-12-2020
Betaalrekening	€ 1.349,33	€ 1.840,33	Kapitaal	€ 4.071,21	€ 4.562,21
Spaarrekening	€ 3.252,98	€ 3.252,98	Overschot portret	€ 531,10	€ 531,10
Debiteuren			Crediteuren		
Totaal	€ 4.602,31	€ 5.093,31	Totaal	€ 4.602,31	€ 5.093,31

Begroting 2021					
Inkomsten			Uitgaven		
Contributies	1000,00		Administratie	35,00	
Rente	0,00		Bank	150,00	
Entree	25,00		Porto	70,00	
Verkoop	pm		Lezingen	500,00	
			Publiciteit Futhark	80,00	
			Publiciteit Website	90,00	
			Abonnementen	25,00	
			Lief en leed	25,00	
			Markten	25,00	
			Diversen	25,00	
Totaal	€ 1.025,00		Totaal	€ 1.025,00	

Een Zweedse brief uit China anno 1926 die viel uit de boekenkast

De tijd van de corona lockdowns was ook de tijd van klussen en opruimen. Ik bracht die tijd door met het weer vullen van mijn boekenkasten nadat de woonkamer gerenoveerd was. Sommige boeken hield ik langer in handen, omdat ze oud waren, mooi geschreven, van een lievelingsauteur of nog niet goed bekeken waren. Professoren op het gebied van de afstervende scandinavistiek gaan uit de tijd en men weet mij te vinden. Zo had ik uit een nalatenschap een 21-delige boekenserie van de Zweedse literatuurhistoricus Oscar Levertin (1862-1906) gekregen en die zo lang ergens anders geparkeerd. Nu gingen de 21 delen een voor een door mijn handen. Al bladerend droomde ik weg en kwam zoveel moois tegen: essays over vergeten auteurs, overpeinzingen over Hollandse meesters en toen viel er opeens een brief uit een van de delen.

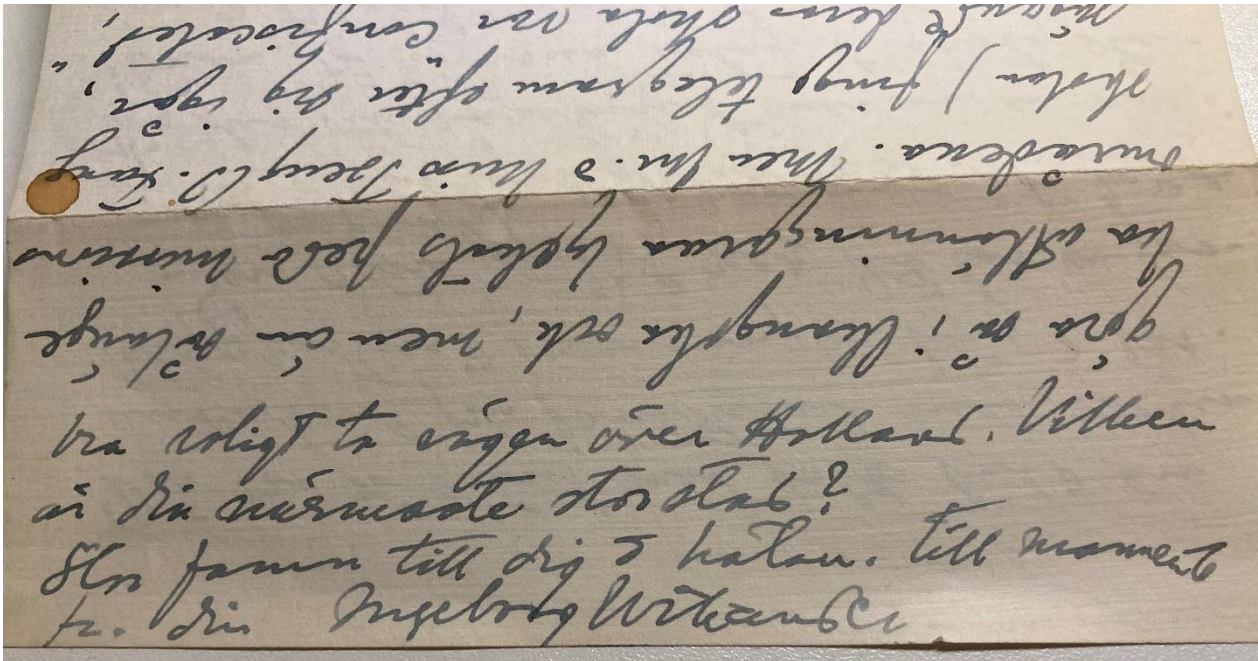

Maar voor ik over deze brief vertel eerst nog kort iets over Levertin.

Oscar Levertin (hiernaast zijn portret geschilderd door Carl Larsson) behoorde tot een Joods geslacht, oorspronkelijk afkomstig uit Leeuwarden. Levertin is een verbastering van Leeuwarden! Een zekere David Levertin, geboren in Leeuwarden, overleed in 1751 in Altona (vlakbij Hamburg) dat toen nog tot het Deense koninkrijk hoorde. Zijn kleinzoon Levin Jakob Levertin belandde in 1793 in Zweden

en diens zoon Jakob Levertin (1810-1887) was de eerste Joodse arts die in Zweden, in Stockholm, zijn beroep mocht uitoefenen. Hij was de oom van de Levertin in mijn boekenkast. Het lijkt me spannend om over de migratie die deze familie maakte van Leeuwarden naar Stockholm een en ander uit te zoeken, maar eerst het raadsel van de brief. De brief was in het Zweeds geschreven en gedateerd op 10 (of 16) augustus 1926. Dat er een Zweedse brief uit een Zweeds boek viel is op zich niet vreemd, maar toen ik de brief begon te lezen, en zag van waar de brief was verstuurd, zat ik op het puntje van mijn stoel. De brief kwam uit de stad Kuling, in de provincie Jiangxi in China! De geadresseerde, "liefste kleine Jiji [?!]", woonde in Apeldoorn. Het is mij nog niet gelukt uit te vinden wie deze vrouw in Apeldoorn was, maar ze was daarheen verhuisd omdat haar man daar werk had gekregen. Het lukte mij wel de naam van de afzender te ontcijferen, helemaal aan het einde van de brief: Ingeborg Wikander.

Vervolg op de volgende pagina

Dat deel stond ondersteboven op het voorgaande blad. Wie was deze Ingeborg? Ik vond informatie over haar in een online Zweeds biografisch vrouwenlexicon (<https://skbl.se/sv/artikel/IngeborgWikander>).

Ingeborg Wikander (1882-1941) was een missionaris en was in 1903 een van de oprichters van de *Svenska Kvinnors Missionsförening (SKMF)* (Swedish Women's Missionary Association). De Lutherse staatskerk bedreef ook missie en zond missionarissen uit. Wikander reisde de hele wereld rond, naar India, Japan, China en Amerika. Ze leerde onder andere de Britse Ruth Rouse (1872- 1956) van de *Christian Student World Association* kennen, met wie ze een diepe vriendschap ontwikkelde. Met Grace Coppock (1882-1921), de secretaris van het Chinese *Young Women's Christian Association (YWCA)*, woonde ze samen in Shanghai. Ze hadden beide Azië als werkterrein (op de foto hieronder v.l.n.r.: Madame Tso, Grace Coppock, Ingeborg Wikander). Wikander schreef ook boeken, onder andere over de veranderende vrouwenrol in China.

Wat stond er in de brief? Wikander beschrijft onder meer de oorlogssituatie in de provincie Hunan, over hoe de ene gouverneur de andere verdrijft, over haar reis naar Peking en het verkwikkende verblijf aan de kust. Ze eindigt haar brief met de hoop dat ze volgend jaar in november terug naar huis kan reizen en dat ze graag via Holland naar Zweden zou willen terugkeren. Ik heb nog niet kunnen achterhalen of dat gelukt is en wie die kleine liefste is in Apeldoorn. Er is dus nog van alles te onderzoeken

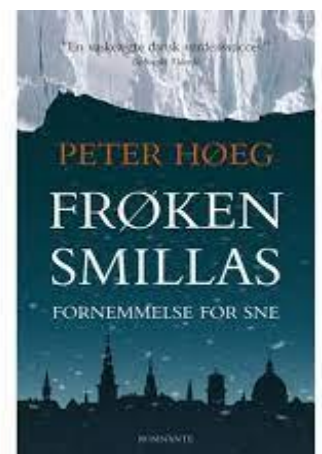
Petra Broomans

Het favoriete Scandinaviëgevoel van... Veronica Miog

Een hele eer om als Amsterdamse in de Futhark te mogen schrijven. Van kinds af aan kom ik al in Scandinavië. Mijn ouders gingen er graag naar toe, omdat ze Scandinavië zo mooi vonden en de mensen zo prettig. Later ontdekte ik dat het toch iets verder ging dan alleen affiniteit met de Scandinavische natuur, steden en cultuur. Mijn overgrootvader is in 1872 in Åbenrå geboren en via Noord-Duitsland zijn mijn opa, oma en moeder uiteindelijk in Nederland terecht gekomen.

Mijn **favoriete auteur** is Peter Høeg (1957). Høeg is een Deense schrijver van literaire fictie. Hij begon zijn carrière als zeeman, danser en acteur, maar maakte een switch en debuteerde in 1988 met *Forestilling om det tyvende århundrede* (*Voorstelling van de twintigste eeuw*). Zijn grote doorbraak kwam in 1992 met zijn misdaadroman *Frøken Smillas fornemmelse for sne* (*Smilla's gevoel voor sneeuw*) waarvoor hij bekroond werd met de Glazen Sleutel. Deze wereldwijde bestseller werd in 1997 door Bille August verfilmd als *Smilla's Sense of Snow*. Ondanks het internationale succes besloot Høeg geen verdere verfilmingen van zijn werk toe te staan want hij wilde het voorstellingsvermogen van zijn lezers niet beïnvloeden met filmbeelden. Peter Høeg is tevens de schrijver van mijn **favoriete boek** *Smilla's gevoel voor sneeuw*. De hoofdpersoon in het boek is Smilla Qaavigaaq Jaspersen, de 37-jarige dochter van een Deense arts en een Groenlandse zeehondenjaagster. Als een zesjarig Inuit-jongetje van het dak van Smilla's appartementencomplex valt, wordt het door de politie afgedaan als een ongeval, maar ijs- en sneeuwdeskundige Smilla denkt daar echter anders over als ze voetstappen in de sneeuw op het dak ziet van haar flatgebouw. Smilla weet dat hij nooit uit zichzelf op dat dak zou gaan, want hij had hoogtevrees. Kennelijk is hij bang geweest voor iets of iemand. Smilla is een expert in sneeuw en ze kan zien aan de sporen, dat Esajas ergens voor op de loop was. Smilla wil erachter komen wat of wie de dood van Esajas heeft veroorzaakt. Smilla is een vrouw, die als half-Groenlandse gestudeerd heeft aan de universiteit van Kopenhagen, omdat haar vader haar naar Kopenhagen gehaald had, waar hij een nieuw gezin heeft en zijn artspraktijk uitoefent. Toch voelt zij zich een vreemde in Denemarken, omdat zij opgegroeid is bij haar moeder op Groenland. Ze is niet getrouwd en heeft geen kinderen en is ook volledig onaangepast. Mensen in hogere regionen adviseren haar om zich er niet mee te bemoeien, maar juist doordat zij zo onaangepast is en ook extreem eigenzinnig, probeert ze het mysterie van Esajas op te lossen en met haar gevoel voor sneeuw denkt ze, dat het haar wel gaat lukken. Smilla is bekend met sneeuw in al zijn gedaantes. In het Inuit zijn er wel 100 namen voor sneeuw en elke sneeuw is weer anders, poedersneeuw, stuifsnieuw, enz. Het aantal woorden voor sneeuw is in de loop der tijd verminderd. In 1965 kenden de Inuit nog honderd woorden voor sneeuw. In 1996, de een na laatste keer dat een dergelijk onderzoek werd uitgevoerd, waren dit er nog tien. En nu heeft een uitgebreid taalonderzoek onder 1.000 Inuit uitgewezen dat het aantal woorden dat hun taal kent voor sneeuw is gereduceerd tot drie. Voor een degelijke iglo zijn wel tien soorten sneeuw nodig. Helaas worden iglo's bijna niet meer gebouwd.

Dit spannende boek was heerlijk om te lezen en nu heb ik ook een betere voorstelling van Groenland en de moeizame relatie tussen de Denen en de Groenlanders.

Nu wordt het een beetje moeilijker; mijn **favoriete film**. Helaas, heb ik geen Netflix (een groot leverancier van Scandinavische films) en volg ook geen Scandinavische series. Maar er schiet me toch een verrassende tip te binnen: Pippi Langkous! Ik kijk ze nog steeds met de kinderen op de basisscholen waar ik werk. De kinderen vinden Pippi geweldig en ik ook, al is het alleen maar om de gevleugelde uitspraak: "Ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan". Deze uitspraak schijnt overigens zowel in haar boeken als films niet op deze wijze voor te komen, en was waarschijnlijk een aanpassing van de merchandising.

Dan mijn **favoriete muziek**. Ik ben even in mijn CD verzameling gedoken en vond daar Jul i folkton (Louise Hoffsten e.a. 2005). Tijdens een kerstbezoek aan Geja en Reint Staal in Zweden zagen we deze groep op tv. De volgende dag heb ik de CD meteen aangeschaft en draai 'm nog ieder jaar in de kersttijd.

Een **favoriet woord** heb ik helaas niet al spreek het Deense woord "fællesskabsånd" me wel erg aan. In weet nog goed dat, toen ik in Åbenrå bij de gemeente was om het archief te mogen inzien, de Deense medewerkster me vol trots vertelde over de gemeenschapszin van de Denen. Ze hielp me dus maar al te graag!

Scandinavië heeft veel mooie steden maar het kleurrijke Kopenhagen en het stoere Stockholm horen wel bij de **favoriete steden**. In beide steden begin ik altijd met De Gamla

Stan om weer helemaal in de Scandinavische sfeer te komen. In Stockholm is de Oude Stad een van de grootste en best bewaarde Middeleeuwse stadsharten van Europa. Beide steden hebben zoveel bijzondere bezienswaardigheden dat je er weken kunt vertoeven. Ook vond ik het heel bijzonder om in Stockholm met de pontjes van het ene eiland naar het andere te varen. Je hoefde indertijd alleen "de klok te luiden" en het pontje aan de overkant kwam in beweging. Ik

weet niet of het nog zo is. Ik las dat alle 14 eilanden met bruggen verbonden zijn maar dat de kleine pontjes nog wel schijnen te varen voor voor fietsers en voetgangers.

En dan nu het allerlaatste stukje namelijk mijn **favoriete gerecht** Danisch Dream cake ofwel in het Deens Drømmekage. Mijn moeder en oma maakten deze cake regelmatig "even tussendoor". De cake is niet moeilijk om te maken en is heel smaakvol door de topping met kokos. De cake kan gebakken worden in een ronde springvorm, maar als je deze in een vierkante of rechthoekige vorm bakt, kun je heel makkelijk rechthoekige stukjes snijden. Hier volgt het recept.

Ingrediënten Drømmekage (20-24 stukken uit een vierkante of rechthoekige bakvorm):

- 3 eieren
- 225 gram kristalsuiker
- ½ theelepel vanillesuiker of 1 theelepel vanille-extract

- 225 gram bloem
- 2 theelepels bakpoeder
- 75 gesmolten boter
- 150 ml (volle) melk

Topping

- 100 gram boter
- 250 gram bruine suiker
- 75 ml volle melk
- 150 gram geraspte kokos
- snufje zout

Verwarm de oven voor op 190°C. Vet de bakvorm in en bekleed deze met bakpapier. Klop met een mixer de eieren met de suiker en vanillesuiker tot een luchtige en lichtgele massa. Smelt de boter. Meng de bloem met het bakpoeder en spatel dit door het eimengsel. Roer rustig de gesmolten boter en de melk door het ei-bloemmengsel tot een glad beslag. Giet het beslag in de bakvorm en zet deze op een rooster in het midden van de oven. Bak de cake ongeveer 35 minuten tot een satéprikker er droog uit komt.

Maak ondertussen de topping. Smelt de boter, voeg de melk en de suiker en kokos toe en roer dit door elkaar. Haal de cake uit de oven. Spreid de topping erover en zet de cake terug in de oven. Draai de temperatuur naar 200°C en bak de cake nog 5 minuten. Eet de cake lauwwarm.

Veronica Miog

Amy van Markenprijs voor Clementine Luyten

Op 19 november jl. is in de Lutherse Kerk te Groningen de Amy van Marken vertalersprijs uitgereikt door de stichting Leonora Christina aan Clementine Luyten voor haar vertaling van het boek *'Den svavelgula himlen'* (*De zwavelgele hemel*) van de Fins-Zweedse schrijver Kjell Westö. Het is een tweejaarlijkse prijs die in 2020 al was toegekend maar vanwege de bekende reden was uitgesteld naar 2021.

Clementine Luyten heeft vele vertalingen uit het Scandinavisch taalgebied op haar naam staan. Voor de vertaling van *'Den svavelgula himlen'* heeft ze haar jarenlange ervaring als vertaalster kunnen gebruiken bij dit boek dat verscheidene decennia bestrijkt. Ze was zeer vereerd dat haar deze prijs toegekend is door de jury van de stichting Leonora Christina en heeft zelf een stuk voorgelezen uit haar vertaling. De inhoud van het boek is als volgt: Een mogelijke aanslag op zijn leven dwingt een schrijver zijn jeugd en verdere leven te overdenken en onderzoeken. De ik-figuur in *De zwavelgele hemel* is een Finse schrijver van met wisselend succes ontvangen romans. Westö neemt de lezer mee terug naar 1969, het jaar waarin het allemaal begon en het jaar van *'While My Guitar Gently Weeps'* van The Beatles'. Het boek vertelt het verhaal van de hoofdpersoon die van een andere stand is dan de andere personen in het boek en veel vertoeft op het landgoed van een rijke familie. Hij beleeft er de mooiste tijd van zijn leven, zal zich altijd het zomerse avondlicht op Ramsvik blijven herinneren: de zwavelgele hemel. Kjell Westö (Helsinki, 1961) is een gekende auteur in zijn thuisland en in het Zweedse taalgebied. *'De zwavelgele hemel'* biedt een geweldig mooi en natureel geschreven tijdsbeeld vanaf de onschuldige jaren zestig en zeventig naar de volgende – vooral lelijke – decennia.

Het duo Siebert Nix, piano en Judith Bouma, mezzosopraan, heeft de uitreiking muzikaal omlijst met aria's die zij speciaal bij het boek hadden uitgezocht. Als toegift trakteerden ze het publiek op *'While my guitar gently weeps'* van de Beatles.

BOEKEN – FILMS – SERIES

Film

In de bioscopen waren de laatste tijd twee films met Mads Mikkelsen (een van de favoriete acteurs van Petra ☺) te zien: *Druk* en *Riders of Justice*.

Druk kwam, benevelde en overwon. 'Uplifting' en 'life-affirming', jubelde de Amerikaanse pers, en de Academy schonk de Oscar voor Beste internationale speelfilm aan de dramatische komedie over vier bevriende docenten aan een middelbare school in Kopenhagen, die een 'drankexperiment' aangaan om hun duffe leven weer wat kleur te geven.

De film van de Deense regisseur Thomas Vinterberg (Festen, Jagten) ging de wereld over en werd in sommige landen zelfs herhaaldelijk uitgebracht in de heropende bioscopen. Want *Druk* ('bingedrinken', internationale titel: Another Round) beloofde wat de door corona geplaagde mens óók zo nodig had: een vaccin voor de geest. De fenomenale eindscène werd direct beroemd, met de over de kade dansende ster Mads Mikkelsen als geschiedenisleraar Martin. Zó moest men (weer) leven..

Mads Mikkelsen speelt ook de hoofdrol in de film *Riders of Justice* (Retfærdighedens ryttere), van de Deense regisseur Anders Thomas Jensen. *Riders of justice* is een wonderlijke mix van zwarte komedie, rouwdrama en wraakfilm. De film was afgelopen jaar de openingsfilm van het International Film Festival Rotterdam. Mikkelsen speelt hierin de getroebleerde militair en prille weduwnaar Markus.

Riders of justice is een film over een man die de weg helemaal kwijt is, en de regisseur probeert hem weer op het juiste pad te krijgen. Markus - Mads personage - is als uitgezonden militair in zekere zin weggevlucht van zijn gezin. Maar als zijn vrouw omkomt bij een treinongeluk, moet hij zijn leven (als vader van een dochter) onder ogen zien. Toeval en causaliteit, en de menselijke drang om overal een verklaring voor te vinden, bepalen de plot van *Riders of Justice*. In de proloog van de film wil een meisje graag een blauwe fiets voor Kerstmis, geen rode. Zo zet ze een sliert aan gebeurtenissen in werking, die ook de aandacht trekt van een drietal wereldvreemde algoritmespecialisten. Die mannen kloppen aan bij Markus met hun theorie: een Deense motorbende zou achter het treinongeluk zitten, waarop de depressieve militair verhaal gaat halen bij die agressieve lui.

Series

Op uitnodiging van de ambassadeur van Noorwegen hebben Petra Broomans en Christa Nagel de première van de serie *Furia* bijgewoond tijdens het Noordelijk Filmfestival in Leeuwarden op 13 november. Voor het eerst werd niet een film op het grote doek getoond, maar twee delen van een serie. Na de vertoning van de eerste twee delen kwam de schrijver van de serie, Gjermund Stenberg Eriksen, vertellen over de inhoud.

Na afloop was er een receptie met bubbels en een Noors worstenbroodje. De ambassadeur was helaas verhinderd. *Furia* is een achtdeelige thriller die zich afspeelt in Noorwegen en Duitsland.

Het is een mix van een politiek drama en een undercover thriller en is gebaseerd op de gebeurtenissen op Utøya. Twee geheim agenten proberen samen te werken om een angstaanjagende extreemrechtse terreurcel op te rollen. Deze serie is vanaf 26 november t/m 18

december te zien (geweest) op Canvas op zaterdagavond en uitgegeven door Lumière.

Op de betaalkanalen zoals Netflix is een aardige serie te zien: *The restaurant (Vår tid är nu)*. Dit speelt zich af rond de tweede wereldoorlog en geeft een aardig tijdsbeeld van de Zweden (Stockholm in het bijzonder) aan de hand van de exploitatie van restaurant Djurgårdskällaren.

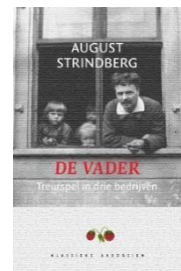
Een heel andere serie is *Sorjonen*, een Finse serie over een patholoog-anatoom. Sorjonen volgt rechercheur Kari Sorjonen die met zijn gezin van Helsinki naar het rustigere Lappeenranta verhuist. Hij hoopt hier meer tijd met zijn familie door te brengen. Maar van de *quality time* met zijn gezin komt weinig terecht wanneer hij bij aankomst al meteen aan het werk wordt gezet.

Verschenen: de derde Klassieke aardbei

In juli is de derde Klassieke aardbei verschenen, namelijk van August Strindberg: *De vader. Treurspel in drie bedrijven*. Strindbergs toneelstuk komt uit de reeks *Klassieke aardbeien* waarin klassieke Scandinavische teksten, soms voor het eerst en soms in een nieuwe of herziene vertaling, op de Nederlandse markt worden uitgebracht.

Actuele vertaling

De vader. Treurspel in drie bedrijven (Fadren. Sorgespel i tre akter, 1887) verschijnt in een nog niet eerder gepubliceerde vertaling van Cora Polet (1930 – 2016). Het is de eerste naturalistische drama van Strindberg. Het tweede, *Freule Julie (Fröken Julie, 1888)* is misschien nog bekender en beide stukken worden nog steeds opgevoerd. Het derde uit 1889, *Schuldeisers (Fordringsägare)*, is wat minder bekend.

Verkrijgbaarheid

De vader. Treurspel in drie bedrijven is verkrijgbaar bij de boekhandel of via www.wildeaardbeien.nl. Prijs: €17,95

Strijd tussen de seksen

‘De liefde tussen de geslachten is een en al strijd’, schreeuwt Laura tegen de ritmeester in *De vader*. De ritmeester en zijn vrouw Laura zijn de twee hoofdpersonen in *De vader*, hun dochter Bertha vormt de inzet van hun strijd. De strijd tussen de seksen en Strindbergs problematische verhouding tot vrouwen is volgens velen de rode draad in zijn oeuvre. Hij stond bekend als een vrouwenhater, maar zo zag hij zichzelf niet. In een brief aan zijn broer schreef Strindberg dat zijn vrouwenhaat ‘theoretisch’ is en dat hij niet zonder een vrouw zou kunnen leven: ‘Je moet dan ook niet bedroefd worden als je *De vader* leest, want het is literatuur!’

Cora Polet heeft de strijd tussen de seksen in *De vader* van Strindberg ‘op een invoelende wijze’ vertaald’, aldus Petra Broomans die in het nawoord aandacht aan Polet besteedt.

Lidmaatschap

De prijzen voor het lidmaatschap in 2022 blijven:

€ 15,00 voor individuele leden/ €22,50 voor paren / €7,50 voor studenten.

Voor 2022 ontvangt u van onze penningmeester Frank Houwaard een betalingsverzoek per mail/post. En zoals eerder vermeld is: voor 2021 hebben we geen contributie geïnd (maar natuurlijk hartelijk dank aan diegenen die spontaan wel betaald hebben – zij hoeven nu in 2022 niet te betalen!)

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen. De redactie bestaat uit het bestuur van de Scandinavische Vereniging Groningen. Het bestuur bestaat uit: Christa Nagel (voorzitter), Frank Houwaard (secretaris en penningmeester), Geja Staal en Petra Broomans.

Bijdragen aan deze editie zijn geleverd door: Petra Broomans, Frank Houwaard, Veronica Miog en Christa Nagel.

Het blad wordt gratis verspreid onder de leden van de Scandinavische Vereniging Groningen.

Wij zijn als volgt te bereiken:

Scandinavische Vereniging Groningen

twitter: @ScandVerGron

scandinavischevereniging@home.nl

www.scandinavischevereniginggroningen.nl

